

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ВВ.1.11)

1.Код:ВВ.1.11

2.Назва: **ШКІЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ЕКСКУРСІЇ**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4.Цикл (короткий, перший, другий / третій): другий

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: другий

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 3 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 4

8.Прізвище лектора: проф. Обозний В.В.,ст. викл. Головка В.В.

9.Результати навчання:

знання: інструктивних матеріалів МОН України, щодо організації екскурсій і подорожей з учнівською молоддю; вимог до організації шкільних екскурсій; сутності методології та її ролі у процесі наукового пізнання; логіки та загальної схеми пошуково-дослідницької роботи.

вміння: характеризувати особливості краєзнавчого пошуку та реалізовувати відповідні етапи наукового дослідження; підбивати підсумки навчальних екскурсій у різних формах; організовувати і проводити підсумкові конференції, де учні звітують щодо виконання запропонованих раніше завдань (проектів).

компетентності: здатність до самостійного пошуку і вивчення методів дослідження; здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу; здатність стимулювати особистісні творчі якості учнів; здатність до самостійного педагогічного пошуку і впровадження результатів у шкільний навчально-виховний процес; здатність використовувати одержані знання та уміння щодо організації пошуково-дослідницької та краєзнавчої роботи з учнями.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання): аудиторне, дистанційне

11.Зміст курсу:

Тема 1. Екскурсії в системі шкільної навчально-виховної роботи.

Екскурсія як організаційна форма навчання. Сутність екскурсії. Розгляд різних аспектів підготовки, проведення і використання матеріалів шкільних навчальних екскурсій.

Тема 2. Основи екскурсійної теорії.

Теорія екскурсійної справи. Ознаки та функції (наукової пропаганди, інформації, організації дозвілля, розширення світогляду) екскурсії. Класифікація екскурсій. Рекреаційна сутність екскурсій.

Тема 3. Основи екскурсійної методики.

Екскурсійний метод пізнання. Екскурсійний аналіз (мистецтвознавчий, історичний, природничо-науковий, виробничо-економічний). Екскурсійна методика. Методика показу, розповіді, організації екскурсійного процесу.

Тема 4. Методика підготовки екскурсії.

Організація підготовки екскурсійного продукту. Етапи розробки екскурсії. Екскурсійних продукт.

Тема 5. Методика проведення екскурсії.

Сутність і класифікація методичних прийомів. Загальна методика і спеціальні методики. Показ екскурсії та його характерні особливості. Розповідь в екскурсії та її методичні прийоми. Системна взаємодія елементів і компонентів екскурсійного процесу.

Тема 6. Шкільні навчальні екскурсії в природу.

Краєзнавча основа шкільного курсу географії. Мета і значення шкільних програмних екскурсій в природу. Зміст шкільних програмних екскурсій в природу. Система шкільних навчальних екскурсій в природу. Використання матеріалів екскурсії на уроках географії.

Тема 7. Шкільні навчальні екскурсії на виробництво.

Мета і значення шкільних навчальних екскурсій на виробництво. Підготовка вчителя і учнів до виробничої екскурсії. Проведення екскурсії і використання її матеріалів у навчальному процесі.

Тема 8. Шкільні музейні екскурсії.

Шкільне музеєзнавство. Основні напрямки діяльності шкільних краєзнавчих музеїв. Форми використання музейної експозиції і фондів матеріалів у шкільному навчально-виховному процесі. Планування музейної екскурсійної роботи. Урок-екскурсія у музеї. Основні етапи підготовки і проведення музейної екскурсії. Специфіка пізнавального процесу під час музейної екскурсії.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси/ засоби:

Базова література:

1. Бабарицька В. К. Екскурсознавство і музеєзнавство: навчальний посібник / В. К. Бабарицька, А. Я. Короткова, О. Ю. Малиновська. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К. : Альтерпрес, 2012. – 444 с.
2. Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Додаток до листа МОНУ від 06.02.08 № 1/9-61 URL: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/2617/
3. Рутинський М. Й. Музеєзнавство: навчальний посібник / М. Й. Рутинський, О. В. Стецюк. – К. : Знання, 2008.. – 2 ге вид., переробл. та доповн. К.. 2016 – 428 с.
4. Салата О.О. Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник / О.О. Салата/ – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. – 164 с.
5. Сурмач О. І Музейна справа : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. / О. І. Сурмач. – Львів : ЛНУ, 2014. – 274 с.
6. Федорченко В. К., Костюкова О. М., Дьорова Т. А. та ін. Історія екскурсійної справи в Україні: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2014. –247 с.
7. Шевченко В. В. Музеєзнавство [Текст] : навчальний посібник для дистанційного навч. / В. В. Шевченко, І. М. Ломачинська. – К. : Ун-т "Україна", 2015. – 288 с.
8. Якубовський В. І. Музеєзнавство [Текст] : посібник для студ. вищ. навч. закл. / В. І. Якубовський. – Вид. 2-ге, допов. і переробл. – Кам'янець-Подільський : Мошак М. І., 2012. – 352 с.

Додаткова література:

1. Грицай Н.Б. Екскурсії в природу як один із видів активізації пізнавальної діяльності учнів з біології. / Н.Б. Грицай // Нова педагогічна думка.- 2004. - № 4. – С. 105-109.
2. Мороз І.В. Позакласна робота з біології: Навч. Пос. / І.В. Мороз, Н.Б. Грицай. – Тернопіль: «Навчальна книга – Богдан», 2008. – 272 с.
3. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей : навч. посіб. / Б. П. Пангелов. — К. : Академвидав, 2010. — 248 с.
4. Шкільне краєзнавство: навчальний посібник / В.С. Прокопчук; наук. 2м.2. П.Т. Тронько; МОН України, Кам'янець-Подільський 2м.2. Ун-т 2м.. Івана Огієнка. – К.; Кам'янець-Подільський: Кондор, 2010. – 240 с.

Інформаційні ресурси:

1. <https://pidru4niki.com/1584072016264/kulturologiya/muzeyeznavstvo>
2. Екскурсійна методика [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://vecherykarpatah.at.ua/...metodika/6-1-0-1706>.
3. Ключко, Ю.М Основи екскурсійної методики [Електронний ресурс] /Ю.М.Ключко // Режим доступу: http://culturalstudies.in.ua/kns2_11.php.
4. Скриль, І.А. Програма курсу «Практикум: «Екскурсійна діяльність»» [Електронний ресурс] / І.А.Скриль // Режим доступу: http://tourlib.net/metod_tourism/skryl.

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:

лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання:

Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, залік у III семестрі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Оцінювання знань студентів на основі даних поточного контролю знань відбувається:

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за дидактичну одиницю	Кількість практичних робіт тощо	Загальна кількість балів
1	2	3	4	5
1	Виконання практичних робіт	6	8	48
2	Підсумковий тест	5	2	10
3	Реферат	12	1	12
4	Модульна контрольна робота	15	2	30
Результати поточного контролю				100
Залік				100
Підсумкова оцінка				100

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів		Оцінка за національною шкалою
------------	--	-------------------------------

за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська